

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25.11.2005, sp. zn. 21 Cdo 2939/2004, ECLI:CZ:NS:2005:21.CDO.2939.2004.1

Číslo: 70/2006

Právní věta: Zástavní právo vznikne (při splnění ostatních zákonem stanovených podmínek) i tehdy, je-li jím zajištěna jen část pohledávky.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 25.11.2005

Spisová značka: 21 Cdo 2939/2004

Číslo rozhodnutí: 70

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zástavní právo

Předpisy: § 151b odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 151b odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 151b odst. 4 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 151b odst. 5 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 497 odst. 5 předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že „dům č. p. 180 na stavební parcele č. 33/1, stavební parcela č. 33/1 a pozemková parcela č. 101/1 zapsané u Katastrálního úřadu v K. na LV č. 218 pro katastrální území K., nejsou zatíženy zástavním právem vloženým na základě rozhodnutí Katastrálního úřadu v K. ze dne 1. 12. 1994 č. j. V2 2352/1994.“ Žalobu odůvodnil zejména tím, že dne 19. 10. 1994 uzavřela I. banka, a. s., s V. a S. Š. smlouvu o zřízení zástavního práva. Předmětem zástavního práva byly nemovitosti – dům č. p. 180 se stavební parcelou č. 33/1 a pozemková parcela č. 101/1, zapsané na LV č. 218 pro katastrální území a obec K. u Katastrálního úřadu v K. Zajišťovanou pohledávkou byla pohledávka z úvěrové smlouvy uzavřené mezi I. bankou, a. s., a společností K. S., s. r. o., dne 19. 10. 1994. Žalobce nabyl uvedené nemovitosti od zástavců na základě darovací smlouvy a stal se tím zástavním dlužníkem. Zástavní věřitel – I. banka, a. s., postoupil zajištěnou pohledávku společnosti CZ R., a. s., která pohledávku dále postoupila společnosti A. R., k. s. Žalovaná se tak stala zástavním věřitelem.

Ačkoliv byl vklad zástavního práva na základě zástavní smlouvy v roce 1994 proveden, má žalobce za to, že zástavní smlouva je neplatná. Důvod neplatnosti spatřuje v první řadě v její neurčitosti. Zatímco odstavec první zástavní smlouvy uvádí, že zástava se zřizuje k zajištění pohledávky vzniklé z úvěrové smlouvy č. 201494067, jež byla uzavřena na částku 4 900 000 Kč, zástavní smlouva ve svém

druhém článku uvádí, že smlouva se uzavírá k zajištění dlužníkovy závazku ve výši 6 615 000 Kč z výše uvedené smlouvy o úvěru, a v článku 9 zástavní smlouvy se uvádí, že „Katastrální úřad v K. vyznačí v příslušném katastru nemovitostí zástavní právo ve prospěch I. banky, a. s., k zajištění pohledávky ve výši 1 211 000 Kč.“ Další důvod neplatnosti spatřuje žalobce v tom, že zajišťovaná pohledávka v době uzavření zástavní smlouvy vůbec neexistovala a právně neexistovala ani úvěrová smlouva. V článku 15 úvěrové smlouvy ze dne 19. 10. 1994 bylo totiž ujednáno, že smlouva je sice platná ode dne jejího podpisu, ovšem účinnosti nabývá až po předložení dohodnutých dokladů a splnění dohodnutých podmínek. Dohodnuté podmínky – předložení registrovaných zástavních smluv a předložení výpisu z katastru nemovitostí – nebyly při uzavírání zástavní smlouvy splněny. „Neplatnost zástavního práva“ shledává žalobce dále v tom, že v době podání návrhu na vklad zástavní smlouvy nebyla ani sama zástavní smlouva účinná, neboť podle jejího článku 10 smlouva nabývá účinnosti dnem vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu v K.

O k r e s n í s o u d v Kolíně rozsudkem ze dne 29. 10. 2003 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Poté, co dospěl k závěru, že žalobce má naléhavý právní zájem na žalobou požadovaném určení, neboť jeho právní postavení, co se týče omezení jeho vlastnického práva, je nejisté, a že věcná legitimace u žalobce vyplývá z toho, že je právním nástupcem v katastru nemovitostí zapsaného vlastníka zastavených nemovitostí, a u žalovaného z toho, že je právním nástupcem oprávněného ze zástavní smlouvy, se soud prvního stupně zabýval posouzením existence zástavního práva. Dovodil, že předmět zástavního práva je v zástavní smlouvě řádně označen, že smlouva obsahuje i ujednání o tom, jakou pohledávku zástava zajišťuje (zajištění závazku dlužníka v celkové výši 6 615 000 Kč ze smlouvy o úvěru ze dne 19. 10. 1994, uzavřené mezi K. S., s. r. o., a I. bankou, a. s.), že celková výše pohledávky včetně příslušenství činí 6 615 000 Kč a že účastníci, „jak vyplývá z bodu 10, omezili výši celkové pohledávky 6 615 000 Kč na částku 1 211 000 Kč,“ jak „logicky vyplývá z jazykového vyjádření zástavní smlouvy.“ Odmítl tvrzení žalobce, že zajišťovaná pohledávka v době uzavření zástavní smlouvy neexistovala a že právně neexistovala ani úvěrová smlouva. Není totiž v rozporu se zákonem, aby účastníci smlouvy vážali vznik práva na splnění podmínky ve smyslu § 36 obč. zák. a podmínky dohodnuté v článku 15 úvěrové smlouvy byly splněny.

K odvolání žalobce K r a j s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 5. 5. 2004 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení 10 150 Kč k rukám advokáta. Shodně se soudem prvního stupně dovodil, že žalobce má na požadovaném určení naléhavý právní zájem a že účastníci jsou v řízení věcně legitimováni. Za správné považoval i skutkové a právní závěry soudu prvního stupně. Dle jeho názoru byla zajištěná pohledávka ve smlouvě ze dne 19. 10. 1994 označena určitě, srozumitelně a jednoznačně jako „pohledávka ve výši 6 615 000 Kč včetně příslušenství“, kterou má Investiční a poštovní banka, a. s., vůči společnosti K. S., s. r. o., na základě smlouvy o úvěru ze dne 19. 10. 1994, kterou se dlužník zavázal vrátit v dohodnutých splátkách do 20. 7. 1998. Podle článku 9 smlouvy mělo zástavní právo zajišťovat označenou pohledávku do výše 1 211 000 Kč, což platná právní úprava nevyklučovala. Možnost zástavou zajistit celou pohledávku obsahuje totiž i možnost zabezpečit jen část pohledávky, tedy konkrétní pohledávku do sjednané výše. Protože zákon k platnosti zástavní smlouvy nevyžaduje, aby v ní určená pohledávka, kterou má zástavní právo zajišťovat, skutečně existovala, je platná zástavní smlouva i tehdy, jestliže zajišťovaná pohledávka nikdy nevznikla, zanikla ještě před uzavřením zástavní smlouvy nebo pohledávka, která má vzniknout teprve v budoucnu, ve skutečnosti nevznikne, apod. Neexistuje-li pohledávka, která má být zajištěna zástavním právem, není to důvodem k neplatnosti smlouvy, ale důsledkem je, že zástavní právo nevznikne. Z toho, že v projednávané věci úvěrová smlouva umožňovala čerpání úvěru do výše 4 900 000 Kč a zbytek zajišťované pohledávky představoval sjednané úroky z poskytnutého úvěru, nelze dovozovat, že zajištěná pohledávka nevznikla. Za neopodstatněnou považoval rovněž námitku, že do katastru byla vložena neúčinná smlouva (v článku 10 bylo stanoveno, že zástavní smlouva nabývá účinnosti dnem

vkladu zástavního práva do katastru nemovitosti), neboť, je-li smlouva, jako v daném případě, perfektní, je účinná bez ohledu na to, že k věcněprávním účinkům smlouvy dochází až vkladem do katastru.

V dovolání proti rozsudku odvolacího soudu, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., když za otázku zásadního právního významu považuje, „zda vznikne zástavní právo k pohledávce zajištěné zástavním právem pouze do určité výše, když pohledávka zajišťovaná nevznikne ve výši sjednané ve smlouvě, vznikne však alespoň ve výši, do níž bylo sjednáno zajištění,“ žalobce namítá, že, nevznikla-li celá zajišťovaná pohledávka, nemohlo vzniknout zástavní právo ani k části této pohledávky, neboť ustanovení § 151a obč. zák. o zřízení zástavního práva do určité výše výslovně nehovoří. Zajišťovaná pohledávka ve výši 6 615 000 Kč nikdy nevznikla, neboť úvěrová smlouva umožňovala čerpat pouze 4 900 000 Kč a jen tato částka mohla být zajištěna; jistina pohledávky nemohla dosáhnout a ani nedosáhla částky 6 615 000 Kč. I když je zajištěna pohledávka 6 615 000 Kč jen do výše 1 211 000 Kč, je nutné, aby vznikla pohledávka nikoliv pouze ve výši 1 211 000, ale ve výši, jež je ve smlouvě označena, tedy ve výši 6 615 000 Kč. Podle přesvědčení dovolatele pohledávka je ze zákona zajištěna i s příslušenstvím a identifikuje se tudíž podle jistiny, jinak by se měnila v průběhu narůstání příslušenství i identifikace pohledávky, což je nepřijatelný závěr. Platí-li, že zástavní právo nevznikne, nevznikne-li zajišťovaná pohledávka, byť by zástavní smlouva byla platná, skutečnost, že má tato pohledávka být zajištěna jen do určité výše, ve které pohledávka skutečně vznikla, na tomto právním závěru ničeho nemění. Nevznikla-li proto pohledávka v plné výši, nemohlo vzniknout ani zástavní právo zajišťující ji jen zčásti. Navrhl, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu i soudu prvního stupně zrušil, a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o. s. ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé (§ 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.); to neplatí ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč, přičemž se nepřihlíží k příslušenství pohledávky (§ 237 odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), a ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení (§ 237 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.).

Žalobce dovoláním napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno rozhodnutí ve věci samé, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

V projednávané věci odvolací soud řešil právní otázku, zda vznikne zástavní právo tehdy, má-li být podle zástavní smlouvy zajištěna zástavním právem pohledávka jen do určité výše. Uvedená právní otázka dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena. Vzhledem k tomu, že její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243 odst. 1, věta první, o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné, a proto je zamítl.

Z odůvodnění:

Otázku platnosti zástavní smlouvy ze dne 19. 10. 1994 a vzniku zástavního práva na jejím základě je třeba i v současné době posuzovat - s ohledem na dobu, kdy byla zástavní smlouva uzavřena a kdy podle ní mělo zástavní právo vzniknout - podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 1994, tj. do dne, než nabyl účinnosti zákon č. 267/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský zákoník.

Podle ustanovení § 151b odst. 1 obč. zák. zástavní právo vzniká na základě písemné smlouvy, schválené dědické dohody nebo ze zákona.

Podle ustanovení § 151b odst. 2 obč. zák. zástavní právo vzniká, jde-li o nemovitost, vkladem do katastru nemovitostí.

Podle ustanovení § 151b odst. 4 ve smlouvě o zřízení zástavního práva se musí určit předmět zástavního práva (zástava) a pohledávka, kterou zabezpečuje. Věc se musí označit tak, aby její zastavení bylo každému zjevné.

Podle ustanovení § 151b odst. 5 zástavní právo lze zřídit i k zajištění závazku, který vznikne v budoucnu nebo jehož vznik je závislý na splnění podmínky.

Z citovaných ustanovení v první řadě vyplývá, že zástavní právo může být zřízeno nejen k zajištění pohledávky, která již vznikla, ale také za účelem zabezpečení pohledávky, která má vzniknout teprve v budoucnu nebo jejíž vznik je vázán na splnění podmínky podle ustanovení § 36 odst. 2, věty první,

obč. zák. (odkládající podmínky). Pohledávkou, která vznikne v budoucnu, se rozumí pohledávka, jež bude založena na základě smlouvy uzavřené na základě smlouvy o smlouvě budoucí (§ 50a obč. zák.), popřípadě podle jiného ujednání (dohody, smlouvy) účastníků, jež obsahuje závazek zřídit určitou pohledávku v budoucnosti.

Podstatnou náležitostí smlouvy o zřízení zástavního práva (zástavní smlouvy) je - jak vyplývá z ustanovení § 151b odst. 4, věty první, obč. zák. - kromě určení předmětu zástavního práva (zástavy) též označení zajišťované pohledávky. Má-li být zástavním právem zajištěna pohledávka, která vznikne v budoucnu, je třeba ji v zástavní smlouvě označit nikoliv (jen) podle titulu, na jehož podkladě bude založena, ale především tak, v jaké podobě podle něj vznikne; má-li být například podle smlouvy účastníků v budoucnu uzavřena smlouva o půjčce, je třeba zajišťovanou pohledávku v zástavní smlouvě označit jako „půjčku“ a nikoliv jako „závazek poskytnout půjčku“, i když v době uzavření zástavní smlouvy ještě k půjčce nedošlo a - vzhledem k tomu, že má být zástavním právem zajištěna budoucí pohledávka - vlastně ani dojít nemohlo.

Zákon k platnosti smlouvy o zřízení zástavního práva vyžaduje, aby v ní byla určena zajišťovaná pohledávka, a nikoliv také to, aby taková pohledávka ve skutečnosti vznikla. Platná je proto zástavní smlouva i tehdy - jak správně uvádí odvolací soud - jestliže zajišťovaná pohledávka nikdy nevznikla, jestliže zajišťovaná pohledávka zanikla ještě před uzavřením zástavní smlouvy, jestliže zajišťovaná pohledávka, která má vzniknout teprve v budoucnu, ve skutečnosti nevznikne, jestliže se nesplní podmínka, na niž je závislý vznik zajišťované pohledávky, apod. Zástavní právo je právem akcesorickým. Vyplývá z toho, že zástavní právo platně vznikne na základě platné zástavní smlouvy, jen jestliže platně vznikla také pohledávka, k jejímuž zajištění má sloužit. Jestliže pohledávka, pro kterou bylo zástavní právo zřízeno, ve skutečnosti platně nevznikla (například proto, že nedošlo k uzavření smlouvy, podle které měla pohledávka vzniknout, že je taková smlouva neplatná apod.), není tu zástavní právo, i kdyby samotná zástavní smlouva byla bezvadná. Neexistuje-li tedy pohledávka, která má být zajištěna zástavním právem, není to důvodem neplatnosti zástavní smlouvy; tato okolnost má za následek, že podle zástavní smlouvy - ačkoliv jde o platný právní úkon a i když, jde-li o nemovitost, bylo podle ní vloženo zástavní právo do katastru nemovitostí - zástavní právo nevznikne (srov. též právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 4. 2002, sp. zn. [21 Cdo 957/2001](#), který byl uveřejněn pod č. 76 v časopise Soudní judikatura, ročník 2002).

Jde-li o zajištění pohledávky, která teprve v budoucnu vznikne nebo jejíž vznik je závislý na splnění určité podmínky (případně o kombinaci těchto skutečností), pak z akcesorické povahy zástavního práva vyplývá, že zástavní právo se může vztahovat jen k takové pohledávce (v takové výši), která skutečně vznikla. Nebyly-li prostředky poskytnuty v takové výši, jaká byla uvedena v zástavní smlouvě, pak z toho vyplývá, že zástavní právo vzniklo jen k zajištění takové pohledávky, v jaké výši byly prostředky poskytnuty. Umožňuje-li zákon, aby zástavní právo vznikalo i za těchto okolností, vyplývá z toho dále, že pro posouzení, zda zástavní právo vzniklo či nikoliv, je významné, zda je zde vůle účastníků, kterou pohledávku a v jakém rozsahu chtějí konkrétním zástavním právem zajistit.

Podle ustanovení § 497 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Úvěrovou smlouvou ve smyslu tohoto ustanovení se věřitel zavazuje na požádání dlužníka poskytnout peněžní částku, tzn., že se zavazuje mít tuto částku připravenou, aby byl schopen vyhovět dlužnickové žádosti. Jde tedy nejenom o vlastní poskytnutí peněz, ale zejména o rezervování prostředků v dohodnuté velikosti s nejistotou, zda celá tato částka bude dlužníkem požadována, a příslib prostředky na požádání poskytnout. Jinak řečeno, jedná se o jakousi smlouvu o budoucí smlouvě o půjčce.

Smlouva o úvěru je tedy charakteristická tím, že účastníci v době jejího uzavření sice dohodnou, že věřitel na požádání dlužníkovi poskytne peněžní prostředky do určité částky, zároveň však není povinností dlužníka do sjednané částky úvěr zcela vyčerpat. Praktický život a hospodářský účel takových smluv si vyžadují, aby při zajištění této pohledávky mohlo být rovněž použito institutu zástavního práva. V takovém případě vzniká zástavní právo teprve v okamžiku skutečného čerpání úvěru (vznikem pohledávky) a jen v rozsahu, v jakém na základě sjednané úvěrové smlouvy byly prostředky z úvěrového zdroje skutečně čerpány. Jen do takové výše mohou být vymáhány věřitelem zpět a jen do takové výše mohou být také zajištěny zástavním právem.

Zároveň však, s ohledem na princip smluvní volnosti stran, nelze po věřiteli a dlužníkovi požadovat, aby při sjednávání zajištění pohledávky konkrétním zástavním právem vždy zajišťovali celou pohledávku. Obě funkce zástavního práva (zajišťovací i uhrazovací) slouží zejména k posílení jistoty věřitele, že mu poskytnuté prostředky budou vráceny. Okolnost, do jaké míry chce a může věřitel zajistit svoji pohledávku, je závislá na mnoha okolnostech (důvěryhodnost dlužníka, vlastní ekonomické zájmy, obecná možnost zajištění sjednat apod.). Proto i vlastní smluvní zajištění je odrazem možností, jež jsou v daném čase k dispozici. Povinnost zajišťovat pohledávku toliko v celé její výši (která navíc ze zákona nevyplývá) by bránila v zajištění pohledávky alespoň zčásti tam, kde lepší zajišťovací prostředky k dispozici nejsou. Uvedený princip smluvní volnosti stran umožňuje, aby byla zástavní smlouvou zajištěna pohledávka i jen do takové výše, na které se smluvní strany dohodnou. Ujednaná výše, do které je pohledávka konkrétní zástavou zajištěna, stanoví jen horní hranici, nad níž nemůže být zástava k uhrazení nesplacené pohledávky použita. To, že podle zástavní smlouvy je pohledávka zajištěna nikoliv zcela, ale jen ohledně své části, však na platnost zástavní smlouvy ani na vznik zástavního práva nemá vliv.

Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že zástavní právo vznikne (při splnění ostatních podmínek) i tehdy, je-li jím zajištěna jen část pohledávky.

V projednávané věci zástavní smlouvou ze dne 19. 10. 1994 byla zajištěna jen zčásti pohledávka, která měla podle úvěrové smlouvy mezi právními předchůdci účastníků teprve vzniknout. Sama skutečnost, že zástavní smlouvou nebyla zajištěna pohledávka v celé výši, v níž mohla vzniknout, neplatnost zástavní smlouvy – jak uvedeno výše – nezpůsobuje (jiné důvody neplatnosti zástavní smlouvy nejsou v dovolání tvrzeny). Jestliže bylo dále zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu nepodléhá – srov. § 241a odst. 2 a § 242 odst. 3 o. s. ř.), že úvěr sjednaný mezi právními předchůdci účastníků byl čerpán (vznikla pohledávka), znamená to, že platně vzniklo i zástavní právo. Odvolací soud proto rozhodl správně, jestliže žalobu na určení, že nemovitosti uvedené v zástavní smlouvě mezi právními předchůdci účastníků ze dne 19. 10. 1994 nejsou zatíženy zástavním právem, zamítl.

Protože rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správný a protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelem tvrzeno), že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. nebo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalobce podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.